ISSN 2078-5119. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2019. Випуск 14. С. 80–94
Theory and Practice of Teaching Ukrainian as a Foreign Language. 2019. Issue 14. P. 80–94

УДК 378.147.091.313:791.52]:811.161.2'243

РОБОТА НАД ВІДЕОРОЛИКОМ – ВИД ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Ольга Гриценко

Запорізький державний медичний університет,
кафедра мовної підготовки,
вул. Сталеварів, 31а, 69035, м. Запоріжжя, Україна,
моб. тел. +38(067)2226693,
vosgoscx39001@gmail.com,
0000-0002-3293-6431

Стаття присвячена визначенню можливостей використання методу проєктів під час викладання української мови як іноземної, зокрема роботи над відеороликом як кінцевим продуктом індивідуальної роботи з дисципліни. У розвідці визначено термінологічний апарат дослідження, з'ясовано основні етапи роботи, вимоги до формулювання теми проєктів, критерії оцінювання тощо. Також запропоновано тематику проєктів для студентів І – ІІІ курсів з англійською мовою навчання.

Ключові слова: метод проєктів, проєктна діяльність, проєкт, відеоролик.

DOI:

Постановка проблеми. Інтенсивне впровадження української мови як іноземної у вищих навчальних закладах нефілологічного профілю вимагає оновлення та вдосконалення наявних та розробки нових методів навчання. Лінгводидакти наголошують на необхідності залучення нових інтерактивних, інноваційних методів навчання, а також методик, які б більш ефективно розкривали потенціал студентів, їх інтелектуальні, творчі можливості, сприяли підвищенню мотивації до навчання, активізували пізнавальну діяльність та спонукали до творчого пошуку та самовдосконалення [12].

Завдання мовної освіти студентів-іноземців передбачає забезпечення їх комунікативних потреб у побутовій, навчально-професійній, соціально-культурній і навчально-науковій сферах та формування комунікативної компетентності [21 : 3]. Обов'язковими є методи та прийоми навчання, що максимально наближають до реальних умов спілкування з представниками іншомовної культури. Серед великої кількості педагогічних технологій чільне місце посідає проєктна методика, оскільки вона здатна задовольнити потреби особистісно-орієнтованого підходу до навчання, є важливим чинником розвитку творчого мислення, формування самостійності та особистісної активності, креативності, комунікабельності іноземних студентів, є засобом формування комунікативної мотивації при вивченні української мови для здійснення конкретного спілкувального акту. Використання проєктної методики в процесі навчання дозволяє більшою мірою застосовувати мовні знання та мовленнєві навички [24], а також ефективно поєднувати навчальну, аналітичну й виховну діяльність [2].

© Гриценко Ольга, 2019

ISSN 2078-5119. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2019. Випуск 14

Протягом останніх десятиліть освітні проєктні технології мають широку сферу використання у різних галузях знань: вони є універсальними й можуть застосовуватися при вивченні багатьох дисциплін, на всіх ступенях освіти, як в аудиторній, так і позааудиторній роботі [22]. У сучасній лінгводидактиці є багато робіт, присвячених вивченню методу проєктів. У цьому зв'язку варто згадати імена таких науковців: А. Вдовиченко, В. Гузєєва, Д. Дьюї, В. Єлькіна, С. Ізбаш, О. Зосименко, А. Касперського, У. Кілпатрика, Л. Кіндратової, О. Коберника, Г. Ковальчук, Л. Колеснікової, Є. Коллінгса, Н. Матяш, О. Пєхоти, Д. Пітта, Є. Полат, В. Радіонова, В. Сидоренка, В. Слободченкова, С. Сисоєвої, А. Терещука, О. Устименко, Л. Хоменко, І. Шендрик та ін.

Увагу дослідників привертали теоретичні засади, розвиток і впровадження ідей проєктної діяльності, реалізація проєктної діяльності в загальних, спеціальних та вищих навчальних закладах, можливості реалізації автономного навчання за допомогою методу проєктів. Велика кількість робіт присвячена питанню організації навчання іноземної мови (особливо англійської) із використанням методу проєктів. Вивченням цього питання займались С. Алєксєєва, Ю. Аносов, М. Ворник, В. Гончарова, Я, Гулецька, А. Муймастер, Ю. Пучко, В. Тітова, О. Трубіцина, О. Устименко, Т. Цимбал, О. Штельмах та ін. Проте поза увагою науковців й досі залишається майже не дослідженою організація навчання української мови як іноземної за допомогою методу проєктів. Поліфункціональність методу проєктів як навчального методу, його сумісність із сучасними вимогами освіти, недостатність вивчення організації роботи з проєктною технологією на заняттях з української мови як іноземної вказують на актуальність запропонованої теми.

Об'єктом роботи є проєктна технологія як інтерактивний метод навчання під час викладання української мови як іноземної. Предмет дослідження становить відеоролик (кінофільм) як творчий проєкт.

Мета розвідки – аналіз можливостей використання методу проєктів, зокрема роботи над відеороликом, у навчанні української мови як іноземної. Реалізація мети передбачає виконання наступних завдань: вивчити теоретичні засади та виявити основні характеристики проєктної технології, а також описати особливості використання творчого проєкту (відеоролика) як виду самостійної роботи студента-іноземця на заняттях з української мови (етапи організації роботи над проєктом, тематика проєктів, критерії оцінювання).

Виклад основного матеріалу. Метод проєктів пройшов тривалий розвиток і на сьогодні є загальновизнаною методологією практико-орієнтованої моделі освіти в усьому світі [9 : 9]. Великий внесок у розробку проєктної технології зробив Дж. Дьюі та його учні й послідовники В. Кілпатрик, Е. Коллінгс. Одними з перших серед вітчизняних педагогів на перспективності використання методу проєктів наголошували І. Олійник, А. Макаренко та В. Сухомлинський.

У зв'язку з тим, що в сучасній науковій літературі трапляються різні дефініції поняття "метод проєктів", "проєктна технологія", "проєктна діяльність", "проєктування", "проєкт", "проєктне навчання", "проєктна методика", виникає потреба визначити межі поданих термінів.

Науковці трактують термін "проєкт" у сфері викладання іноземної мови як систему комунікативних вправ, яка передбачає творчу діяльність студентів із метою розв'язання певної проблеми; іншомовну комунікативно-пізнавальну діяльність студентів; продукт творчої комунікативно-пізнавальної діяльності [1 : 2–11].

Методом проєктів прийнято називати “організацію навчання, за якою учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань — проєктів” [5 : 125]. Проєктна методика навчання іноземної мови – це такий комплекс методів, який дозволяє студентам опанувати іншомовний матеріал у процесі виконання індивідуальних завдань; це особлива форма організації комунікативно-пізнавальної діяльності, що створює умови для спільної творчої роботи студентів [19].

Діяльність, якою займаються студенти та викладач на різних етапах роботи з проєктами, є проєктною діяльністю, тобто “цілеспрямована, самостійна, соціально-, особистісно- та практико-орієнтована діяльність суб’єктів навчального процесу, скерована на мотивоване досягнення свідомо поставленої мети щодо створення навчального проєкту та перспективи його практичного застосування” [9 : 9]. Терміни “проєктна діяльність” та “проєктування” мають синонімічні зв’язки.

О. Устименко вважає проєктування в галузі вивчення іноземних мов і культур творчою навчально-пізнавальною іншомовною комунікативною діяльністю, яка є проблемною за формою пред’явлення навчального матеріалу, практичною за способом його використання, інтелектуально навантаженою за змістом і самостійною за характером здобуття знань, навичок та вмінь [22]. Корисним для вивчення іноземної мови є те, що проєктування дає можливість змінити штучне середовище, а також виступає як творча, інноваційна діяльність, оскільки завжди спрямована на створення нового продукту [20 : 260].

У методиці викладання української мови як іноземної ми розглядаємо метод проєктів (проєктну методику або проєктну технологію) як особливу структурно-організаційну форму навчального процесу, побудовану на вирішенні певної проблеми, усвідомленої та визначеної, у першу чергу, студентом у контексті власних потреб комунікативної діяльності, основною метою якої є створення кінцевого продукту (проєкту). Проєктування розуміємо як роботу, з одного боку, викладача над плануванням проєктної роботи зі студентами, з іншого боку, – початковий етап роботи студента над проєктом. У свою чергу, проєктна діяльність може виступати синонімом до проєктування, але вона охоплює всі етапи роботи з проєктом, скеровані на отримання результату – завершеного продукту. Проєктне навчання – це навчання з використанням проєктної методики. Продукт проєктної діяльності (синонімом може виступати багатозначний термін “проєкт”) – кінцевий продукт, результат проєктної діяльності студента. Питанням використання методу проєктів при викладанні української мови як іноземної цікавилися Г. Лепко [13] та І. Зозуля [8].

Мета навчання іноземної мови на основі проєктної методики полягає у формуванні комунікативної компетенції студентів, яка складається з таких компонентів: лінгвістичного, соціокультурного, когнітивного, особистісного [1 : 9].

У структуру проєктної діяльності входять мотив, мета, способи, засоби, предмет, результат. Головною характерною складовою проєктної діяльності є проблема, а точніше – проблемна ситуація, що є типовою для певної соціальної групи або культурного явища [16]. Важливими також є вимоги до проєктної діяльності: опора на досвід студентів, паритетність, персоніфікація, інтерактивність, мобільність, елективність та професійна спрямованість [9 : 12].

Позитивним є використання проєктної технології в контексті вивчення іноземної мови, тому що вона сприяє глибокому осмисленню природи та сутності іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування; передбачає самостійний

ISSN 2078-5119. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2019. Випуск 14

пошук іншомовної інформації, самостійне дослідження із залученням засобів іноземної мови; передбачає отримання кінцевого продукту діяльності, процес роботи над яким значно розширює лексичний запас; дає студентам можливість отримати досвід спілкування іноземною мовою; сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетенції в процесі інтегрованого розвитку всіх видів мовленнєвих умінь; сприяє вивченню культурологічної, країнознавчої інформації.

Посилення ролі самостійної роботи під час вивчення іноземної мови означає принципово новий підхід до навчального процесу. Звернення до методу проєктів при організації самостійної роботи студентів перетворює її на практично значущі захопливі дослідження й відкриття студентів, які реалізують використання отриманих знань на практиці.

Основними видами мовленнєвої діяльності, які формуються у студентів під час використання проєктної технології є аудіювання (добір інформації), говоріння (захист, озвучування проєктів), а також письмо (складання сценарію). У процесі виконання проєктного завдання створюються найсприятливіші умови для комплексного розвитку всіх основних видів мовленнєвих умінь, як продуктивних (говоріння та письмо), так і рецептивних (аудіювання та читання) [19].

Організація проєктної діяльності студентів-іноземців вимагає від викладача неабиякої професійної майстерності, адже саме від вправно поставленої проблеми, вдало сформульованої та доречно обраної теми залежить кінцевий результат, характер її протікання. Для успішного використання методу проєктів необхідно враховувати рівень мовної підготовки студентів, сфери їх інтересів, мету навчання, а в деяких випадках і особливості національного характеру [23].

Вибір тематики проєктів у різних ситуаціях може бути неоднаковим. В одних випадках ця тематика може формулюватися викладачами в межах затверджених навчальних програм. В інших – викладачі можуть враховувати навчальні ситуації зі свого предмета, власні професійні інтереси, зацікавлення і здібності студентів. Тематика проєктів може пропонуватися самими студентами. Сформульована викладачем тема проєкту повинна вимагати від студентів актуалізації отриманих знань, пошуку нової цікавої інформації для розширення свого словникового запасу, покращення комунікативних навичок із метою вдосконалення свого кінцевого результату.

Залежно від педагогічної мети проєкт може використовуватися: як варіант проведення підсумкових занять за розділами програми курсу; як метод засвоєння поширених тем програми, які передбачають інтеграцію знань із різних предметів; як велика творча робота, яка дозволяє більш глибоко засвоїти запропонований програмою матеріал у структурі аудиторної та позааудиторної діяльності [14]. Метод проєктів є доцільним, педагогічно виправданим і науково обґрунтованим і при проведенні контролю за навчальними досягненнями.

Кінцевий продукт проєктної діяльності студентів складе неоціненно важливий контент відеофільмів, які надалі можна буде використовувати як демонстративний аудіовізуальний матеріал на заняттях з певної теми. У такому випадку проєкти, створені студентами, набувають практичної значущості.

Творчі проєкти не мають детально опрацьованої структури спільної діяльності учасників, вона розвивається, підпорядковуючись кінцевому результату, прийнятій групою логіці спільної діяльності, інтересам учасників проєкту [7 : 79]. Вважаємо, що під час організації самостійної роботи студентів у контексті вивчення української

мови як іноземної вдалою буде робота над відеороликами, оскільки вона супроводжується фотофіксуванням життєвої ситуації, що є особливо популярним серед студентської молоді. Відеороликом може бути любительське відео, а також продукт відеоредакторських програм із залученням фотографій студентів та коментарів до них на запропоновану тематику.

Відеоролик розуміємо як вид кінцевого продукту творчого, коротко- чи довготривалого, простого або складного за своєю структурою, моно або міжпредметного, індивідуального, парного або групового, з опорою або без опори на підручник, з безпосереднім, дистанційним або опосередкованим контактом з носіями мови (мовленнєвою діяльністю) проєкту. Між термінами "кінопроєкт" та "відеоролик" є родо-видовий зв'язок.

На нашу думку, варто поділяти кінопроєкти за структурою (прості, складні); за кількістю учасників (індивідуальні, парні та групові); за тривалістю (короткочасні (охоплюють тему 1-3 уроків), середньої тривалості (які об'єднують декілька уроків), довгострокові (розраховані на роботу, що виконується протягом семестру або року)); за характером координації проєкту з боку викладача (з відкритою чи прихованою координацією); за предметно-змістовою галуззю проєкту (монопроєкти, міжпредметні); за способом спілкування з носіями мови, що вивчається (з безпосереднім контактом, з дистанційним спілкуванням, зі спілкуванням через автентичні тексти).

Оцінюючи проєкти студентів, необхідно враховувати відповідність рівня мовного оформлення (монологічного, діалогічного) вимогам до знань студентів зі змістової мовної компетенції, окреслених у навчальних програмах (кількість слів, лексичний та фразеологічний склад, синтаксичні конструкції, типи висловлення).

Обсяг обов'язково обговорюється на підготовчому етапі проєктної діяльності студентів. При роботі зі студентами першого курсу слід використовувати монологічні проєкти-описи, роздуми або розповіді. На старших курсах доречним буде вживання міждисциплінарних проєктів. На завершальному етапі вивчення іноземної мови обґрунтованою буде робота над проєктом із безпосереднім або дистанційним контактом із носіями мови. Наприклад, на першому, другому році вивчення української мови як іноземної практично виправданим є створення кінопроєктів на теми "Структура університету (як знайти)", "Моє навчання (як працювати)", "Мій вільний час (де відпочити)" тощо. При вивченні мови спеціальності доречним буде розігрування діалогів професійної спрямованості, наприклад, лікар-хворий, лікар – лікар).

Важливою є постановка мети створення проєктів. Отримання комунікативних компетентностей повинно бути підпорядковане вирішенню конкретної життєвої (повсякденної або професійної) ситуації (проблеми). Наприклад, студентам другого курсу можна запропонувати створити контент проєктів (з метою поповнення медіатеки з дисципліни), в яких вони познайомлять майбутніх першокурсників з особливостями студентського життя, життя в Україні тощо. Таким чином, студенти другого курсу ніби передають власний життєвий, а відтак і спілкувальний досвід. Це, по-перше, підвищуватиме рівень відповідальності (значущості власної роботи), а, по-друге, дасть можливість самореалізації.

Викладачам перед початком роботи зі студентами варто розробити вимоги, а також критерії оцінювання продуктів проєктної діяльності. Слід визначити мету (яка

має відповідати цілям проєкту та його типу), складники, критерії (з урахуванням усіх етапів роботи) організацію процедури оцінювання.

Недостатність професійної майстерності студентів у володінні камерою не повинна ставати серйозною перешкодою, але й не повинна давати студентам приводу до несерйозної роботи. Отже, оформлення проєкту оцінюється, але не є визначальним. Оцінюється, головним чином, зміст, мовна та мовленнєва вправність: власне мовна, мовленнєва (прагматична) і комунікативна компетентності. При оцінюванні цих компетентностей студентів варто враховувати вимоги, окреслені в програмах з дисципліни. До змістових параметрів слід віднести послідовність, логічність викладу думок, аргументованість, доречність матеріалу, повнота розкриття теми, відповідність матеріалу темі тощо. Мовна та мовленнєва вправність передбачає

- вживання під час власного висловлення доречних мовних одиниць, відповідно до засвоєного матеріалу (якщо запропонована тема передбачає володіння студентом певної кількості лексичного матеріалу, комунікативних моделей, то студентові треба залучити їх у повному обсязі; велике значення має правильна постановка проблеми, теми та завдань викладачем, оскільки вона викликає появу необхідності використання вивчених одиниць);
- уживання мовних одиниць відповідного рівня (студент другого року навчання повинен активно використовувати не лише засвоєні на першому курсі лексеми або синтаксичні конструкції (що відповідають рівню А1), а передусім активно залучати одиниці складнішого рівня, який він зараз опановує);
- дотримання норм літературної мови (орфоепічних, артикуляційних, лексичних, граматичних, стилістичних);
- використання лексичного та граматичного багатства, стилістичного увиразнення мови (відповідно до рівня опанування мови, умінь, навичок та здібностей студентів).

Зазначені вимоги повинні бути узгоджені з нормативними документами (робочою програмою, типовою програмою, примірною програмою з української мови як іноземної).

Критерії оцінювання		
Зовнішнє оформлення	**Внутрішнє оформлення**	
Музичне оформлення; доречність фото- та відеоматеріалів.	Змістове оформлення	Мовне та мовленнєве оформлення
	Логічність, послідовність, аргументованість тверджень, доречність тощо	Відповідність до рівня; багатство, правильне використання мовленнєвих одиниць та вправність.

Нам видається цікавою також робота над покращенням минулорічного проєкту. Студент, виконавши проєкт на першому курсі, має вже певний досвід і конкретні наробки. Отримавши завдання, пов’язане з попереднім, на другому курсі,

він розуміє недостатність знань і відчуває потребу вдосконалення своїх вмінь і навичок. Це мотивує його до активної аудиторної та позааудиторної праці. У такий спосіб усвідомлюється важливість першого дослідження, спираючись на досвід, аналізуючи свої помилки, студент прагне до самовдосконалення та самоосвіти. Завершення і захист такої роботи дасть можливість студентові побачити власний прогрес. Для студентів важливим може також бути урок-порівняння проєктів першого та другого курсів з метою самоаналізу та усвідомлення поступу в оволодінні українською мовою.

Впровадження проєктів в організацію самостійної роботи студентів передбачає визначення етапів роботи для студентів і для викладача. На нашу думку, доцільно виділити 3 етапи проєктної діяльності для викладача:

- підготовчий (проєктування проєкту) – визначення теми, проблеми, мети, завдань проєктної роботи; з'ясування виду та способу роботи, відповідно до потреб і компетенцій студентів; планування організації роботи, розробка вимог та критеріїв оцінювання, підготовка зразків для демонстрації; аналіз студентської навчальної діяльності; знайомство студентів із явищем проєктної роботи як цікавого способу організації самоосвіти;
- організаційна робота – ознайомлення студентів із конкретним проєктом, вимогами, критеріями оцінювання, проблематикою, тематикою (після цього варто студентам дати час для роздумів – переглянути наявний матеріал, самостійно окреслити межі і план роботи, запропонувати тему; вибір студентами роботи; розподіл роботи, написання графіка – етапів роботи проєктної діяльності студентів;
- контролюючий (координація та скеровування роботи студентів, оцінювання робіт).

Студенти на початок роботи обов'язково повинні мати уявлення про проєктну діяльність та бути ознайомлені з принципами роботи над проєктом. Проєктна діяльність студентів складається теж з трьох етапів:

- підготовчий (ознайомлення із запропонованими проєктами; роздуми – вибір теми, пропозиція власної теми, визначення способу й принципів роботи, планування організації подальшої роботи, складання графіка;
- виконавчий (безпосередня робота над проєктом, підготовка до захисту),
- захист (презентація роботи та самоаналіз).

Наприклад, для студентів I – III курсу з англійською мовою навчання можна запропонувати наступну тематику проєктів:

Курс	**Лексична тема, опрацьована під час аудиторної роботи**	**Тема проєкту**	**Приблизна характеристика роботи**
I	"Про себе"	"Знайомтеся, це я!"	Представити себе.
	"Родина"	"Знайомтеся, це моя родина" "Моя майбутня родина" "Я і мій чоловік / моя дружина"	Описати родину; описати родину, про яку мріє студент; описати, що роблять і що рекомендовано робити членам родини.

ISSN 2078-5119. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2019. Випуск 14

		“Правила для дітей” “Правила для батьків”	
	“Місто, де я живу і навчаюся”	“Знайомтеся, це місто Запоріжжя!” “Екскурсія Запоріжжям” “Що і де можна в Запоріжжі…”	Описати місто Запоріжжя, зробити відеоекскурсію цікавими місцями, ознайомити з історією міста.
	“Університет”	“Правила університету” “Я вибрав ЗДМУ” “Що і де?” “Я – викладач” “Я – студент”	Описати правила роботи університету, правила для студентів або для викладачів, розповісти про розташування основних структур університету, зробити відеоекскурсію університетом (або конкретного місця в університеті).
	“Гуртожиток. Кімната”	“Правила гуртожитку” “Ласкаво прошу до моєї кімнати!”	Описати кімнату, окреслити правила поведінки в гуртожитку.
	“Мої друзі”	“Хто такий справжній друг?” “Мій друг / моя подруга”	Описати зовнішність та характер друга, описати омріяного друга, охарактеризувати справжнього друга.
	“Традиції”	“А у нас теж….” “Традиції України” “Традиції моєї країни”	Розповісти про традиції (святкування, поведінки, дарування) в Україні або рідній країні, порівняти традиції двох країн.
	“Мовний етикет”	“Зустріч друзів” “Розмова з секретарем” “Розмова в гуртожитку” “Розмова на вулиці” “Розмова в магазині” “Телефонна розмова”	Розігрування діалогу на запропоновану тему.
	“Що я люблю”	“Мої улюблені речі” “Мої улюблені заняття”	Описати та перерахувати улюблені речі, заняття тощо.

		“Мої улюблені дисципліни” “Моє улюблене кафе” “Мої улюблені магазини”	
	“Зовнішність людини”	“Це мій ….” “Відомий український спортсмен” “Великий український артист” “Популярний український співак”	Описати одного з відомих українців (або відомих людей рідної країни).
II	“Мій друг”	“Мій найкращий друг” “Моя найкраща подруга” “А Ви справжній друг” “Як можна проводити час з другом”	Описати зовнішність, характер людини, дати оцінку її зовнішності та поведінки, охарактеризувати справжнього друга.
	“Моя група”	“У нашій групі” “Як ми відпочиваємо”	Описати стосунки в групі, улюблені заняття групи.
	“Мої захоплення / моє зацікавлення”	“А я можу….” “Моє хобі” “Моє улюблене заняття”	Розповісти про улюблене заняття, перерахувати інструменти, правила, порядок роботи.
	“Подорожі”	“Запрошуємо до..” “А Ви вже були в ..” “Вирушаєм у подорож” “Збираємо валізу” “Плануємо подорож” “Правила подорожей” “Рекомендації туристам” “Моя перша подорож” “Моя остання подорож”	Підготувати відеорекламу для туристичного агентства, представити якусь країну, описати правила, яких варто дотримуватися під час подорожей, написати спогади.

ISSN 2078-5119. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2019. Випуск 14

	“У місті”	“Відеоекскурсія містом” “Найдовша вулиця Європи” “Прекрасна Хортиця” “Вокзали Запоріжжя” “Транспорт Запоріжжя” “Правила дорожнього руху” “Місця для відпочинку” “Таксі” “Корисні місця (пошта, лікарні, банки)”	Описати місце, розповісти про основні правила, розробити рекламний відеоролик для кінотеатрів / боулінгів / клубів / кав’ярень / театрів; розробити алгоритм поведінки в місті.
	“Моя майбутня професія”	“Хто такий лікар” “Яким має бути лікар?” “Я хочу стати лікарем”	Описати особливості професії лікаря, перерахувати вимоги до лікаря, правила для лікарів, розповісти про професію своєї мрії.
	“Продукти харчування”	“Ми йдемо в магазин” “Рекомендації” “Що варто купити?” “Як правильно вибрати хороші продукти” “Як купити продукти?”	Розіграти похід в магазин; розповісти про основні критерії, за якими ви вибираємо продукти, правила в продуктових магазинах (супермаркетах та маленьких продуктових крамничках).
	“Національні страви”	“Майстер-клас приготування традиційної української страви” “Огляд традиційних страв” “Страви на свята”	Відео майстер-класу приготування певної страви. Розповісти про традиційні страви української кухні та своєї країни.
	“Спорт у житті людини”	“Мій улюблений вид спорту” “Правила гри” “А Ви знаєте про…” “Щоб бути здоровим”	Розповісти про улюблений спорт, описати правила гри, підготувати цікаві факти про певний вид спорту про видатного спортсмена, пояснити користь спорту для

			здоров'я людини.
	"День народження"	"Правила дарування" "Підготовка до дня народження" "Вибір подарунка" "Традиції святкування дня народження в Україні та в моїй рідній країні"	Розповісти про традиції святкування дня народження в Україні та в рідній країні.
	"Патріот"	"Хто такий патріот?" "Державні символи країни"	Описати людину-патріота, описати державні символи України та рідної каїни.
III.	"Дихальна система людини"	"Лекція" "Яке це захворювання?" "У лікарні"	Лекція з презентацією про будову системи або симптоми захворювань; підготовка вікторини щодо встановлення діагнозу, розігрування діалогів.
	"Серцево-судинна система"		
	"Травна система"		

Висновки. Отже, під час викладання української мови як іноземної доцільним є застосування такого виду проєктної діяльності як робота над відеороликом. Ця технологія сприяє організації цікавої самостійної роботи студентів.

Список використаної літератури

1. *Арванітопуло. Е. Г.* Проєктна методика навчання англійської мови на старшому ступені ліцею : автореф дис на здоб. наук ступ. канд пед. наук / Е. Г. Арванітопуло. – Київ, 2006 – 20 с.
2. *Батраченко Г. В.* Проєктна технологія як засіб реалізації компетентнісно орієнтованого підходу в навчанні англійській мові / Т. В. Батраченко // Таврійський вісник освіти. – 2015. – № 3(51). – С. 87–93.
3. *Ворник, М. М.* Проєктна методика навчання іноземної мови студентів-філологів гуманітарного вишу / М. М. Ворник // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки : Науковий журнал. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. – №. 3.– С .90–94.
4. *Гонтаренко І. С.* Використання інтернет-ресурсів та методу проєктів на уроці англійської мови / І. С. Гонтаренко // Наукові записки кафедри педагогіки Випуск XXX. – Харків, 2012 – С. 39–43.
5. *Гончаренко С. У.* Український педагогічний словник / С. Гончаренко ; [гол. ред. С. Головко]. – Київ : Либідь, 1997. – 373 с.

6. *Довгополова Л. Д.* Метод проєктів у зарубіжній педагогічній теорії та практиці: історичний аспект / Л. Д. Довгополова / Режим доступу : http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/10195

7. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. — Харків : Вид. група "Основа", 2009. –176 с.

8. Зозуля І. Основні сучасні методи викладання української мови як іноземної (досвід викладачів кафедри мовознавства Вінницького національного технічного університету) / І. Зозуля, О. Присяжна, Л. Солодар // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2014. – Вип. 9. – С. 22–27. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2014_9_5.

9. Зосименко О. В. Організація проєктної діяльності майбутніх педагогів у процесі вивчення педагогічних дисциплін : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" /О. В. Зосименко. – Полтава, 2010. – 20 с.

10. Калита О. П. Проєктна технологія в професійній підготовці майбутніх юристів / О. П. Калита // Режим доступу : http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11kalpfu.pdf

11. Комар Т. В. Методологія проєктної діяльності: теоретичний аспект / Т. В. Комар // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна". – 2013. – № 2. – С. 102–107. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2013_2_21.

12. Крижановська В. П. Метод проєктів як інноваційна технологія / В. П. Крижановська // "Сучасні підходи до навчання іноземної мови: шляхи інтеграції школи та внз" : Матеріали ІІ міжнародної науково-методичної конференції. – Харків, 2012. – С. 67–68.

13. Лепко Г. В. Метод проєктування в навчальному процесі / Г. В. Лепко // Вісник Вінницького політехнічного інституту, 2011. – № 1. – С. 161–163.

14. Літвінчук А. Реалізація компетентнісного підходу в навчанні іноземної мови із застосуванням проєктної технології / А. Літвінчук // Витоки педагогічної майстерності, 2015. – Випуск 15. – С. 180–184.

15. Любчак Н. М. Проєктні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – 2014. – № 122. – С. 144–150.

16. Припотень О. В. Міжнародна проєктна діяльність – актуальна проблема позиціонування загальноосвітнього закладу в сучасному освітньому просторі / О. В. Припотень // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. – 2018. – № 150. – С. 116–119.

17. Пучко Ю. Л. Метод проєктного навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції студентів. – Режим доступу : http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/1623/1/_doc.pdf

18. Сілакова Т. Т. Проєктні технології підготовки студентів. – Режим доступу : http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12571

19. Тітова В. В. Модульно–проєктна методика навчання англійської мови студентів вищих технічних закладів освіти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / В. В. Тітова. – К., 2001. – 26 с.

20. Уйсімбаєва М. Проєктна діяльність: теоретичні аспекти / М. Уйсімбаєва // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 13. – С. 258. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2014_13_51.

21. Українська мова як іноземна : примірна програма навчальної дисципліни підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. – Київ, 2017.

22. Устименко О. М. Типологія проєктів у навчанні іноземних мов / О. М. Устименко // Молодий вчений – 2016. – № 2 (29) лютий. – С. 347–352.

23. Цимбал М. Т. Технологія проєктної діяльності в мовній підготовці іноземних студентів технічних ВНЗІВ / М. Т. Цимбал // Збірник наукових праць "Педагогіка та психологія". – Харків, 2015. – Вип. 51 – С. 114–122.

24. Чечуй Е. П. Метод проєктів як один зі шляхів підвищення мотивації до вивчення німецької мови / Е. П. Чечуй // Таврійський вісник освіти. – 2013. – №3 (43) – С. 245–251.

25. Штельмах О. В. Метод проєктів у навчанні іноземній мові студентів нефілологічних спеціальностей під час позааудиторної роботи [Текст] / О. В. Штельмах // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет імені А. С. Макаренка ; редкол.: А. А. Сбруєва, Дж. Бішоп, О. В. Єременко та ін. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. – №6 (32). – С. 289–298.

References

1. Arvanitopulo E. H. Proektna metodyka navchannia anhliiskoi movy na starshomu stupeni litseiu : avtoref dys na zdob. nauk stup. kand ped. nauk / E. H. Arvanitopulo. – Kyiv, 2006 – 20 s.

2. Batrachenko H. V. Proektna tekhnolohiia yak zasib realizatsii kompetentnisno oriientovanoho pidkhodu v navchanni anhliiskii movi / T. V. Batrachenko // Tavriiskyi visnyk osvity. – 2015. – № 3(51). – S. 87–93.

3. Vornyk M. M. Proektna metodyka navchannia inozemnoi movy studentiv-filolohiv humanitarnoho vyshu / M. M. Vornyk // Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykoly Hoholia. Psykholoho-pedahohichni nauky : Naukovyi zhurnal. – Nizhyn : NDU im. M. Hoholia, 2015. №. 3. S. 90–94.

4. Hontarenko I. S. Vykorystannia internet-resursiv ta metodu proektiv na urotsi anhliiskoi movy / I. S. Hontarenko // Naukovi zapysky kafedry pedahohiky Vypusk KhKhKh. – Kharkiv, 2012 – S. 39–43.

5. Honcharenko S. U. Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk / S. Honcharenko ; [hol. red. S. Holovko]. – Kyiv : Lybid, 1997. – 373 s.

6. Dovhopolova L. D. Metod proektiv u zarubizhnii pedahohichnii teorii ta praktytsi: istorychnyi aspekt / L. D. Dovhopolova / Rezhym dostupu : http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/10195

7. Entsyklopediia pedahohichnykh tekhnolohii ta innovatsii / Avtor-ukladach N. P. Navolokova. — Kharkiv : Vyd. hrupa "Osnova", 2009. 176 s.

8. Zozulia I. Osnovni suchasni metody vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi (dosvid vykladachiv kafedry movoznavstva Vinnytskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu) / I. Zozulia, O. Prysiazhna, L. Solodar // Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi. 2014. – Vyp. 9. – S. 22–27. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Timvum_2014_9_5.

9. Zosymenko O. V. Orhanizatsiia proektnoi diialnosti maibutnikh pedahohiv u protsesi vyvchennia pedahohichnykh dystsyplin : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia

kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 “Teoriia i metodyka profesiinoi osvity” /O. V. Zosymenko. – Poltava, 2010. – 20 s.

10. Kalyta O. P. Proektna tekhnolohiia v profesiinii pidhotovtsi maibutnikh yurystiv / O. P. Kalyta // Rezhym dostupu : http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11kalpfu.pdf

11. Komar T. V. Metodolohiia proektnoi diialnosti: teoretychnyi aspekt / T. V. Komar // Zbirnyk naukovykh prats Khmelnytskoho instytutu sotsialnykh tekhnolohii Universytetu "Ukraina". 2013. № 2. – S. 102–107. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2013_2_21.

12. Kryzhanovska V. P. Metod proektiv yak innovatsiina tekhnolohiia / V. P. Kryzhanovska // “Suchasni pidkhody do navchannia inozemnoi movy: shliakhy intehratsii shkoly ta vnz” : Materialy II mizhnarodnoi naukovo-metodychnoi konferentsii. – Kharkiv, 2012. – S. 67–68.

13. Lepko H. V. Metod proektuvannia v navchalnomu protsesi / H. V. Lepko // Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho instytutu, 2011. № 1. – S. 161–163.

14. Litvinchuk A. Realizatsiia kompetentnisnoho pidkhodu v navchanni inozemnoi movy iz zastosuvanniam proektnoi tekhnolohii / A. Litvinchuk // Vytoky pedahohichnoi maisternosti, 2015. – Vypusk 15. – S. 180–184.

15. Liubchak N. M. Proektni tekhnolohii: sutnist ta osoblyvosti vykorystannia u navchalnomu protsesi // Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriia: Pedahohichni nauky. – 2014. – № 122. – S. 144–150.

16. Prypoten O. V. Mizhnarodna proektna diialnist – aktualna problema pozytsionuvannia zahalnoosvitnoho zakladu v suchasnomu osvitnomu prostori / O. V. Prypoten // Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. T. H. Shevchenka. Seriia : Pedahohichni nauky. 2018. № 150. – S. 116–119.

17. Puchko Yu. L. Metod proektnoho navchannia yak zasib formuvannia inshomovnoi profesiinoi kompetentsii studentiv. – Rezhym dostupu : http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/1623/1/_doc.pdf

18. Silakova T. T. Proektni tekhnolohii pidhotovky studentiv. – Rezhym dostupu : http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12571

19. Titova V. V. Modulno-proektna metodyka navchannia anhliiskoi movy studentiv vyshchykh tekhnichnykh zakladiv osvity : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spets. 13.00.02 / V. V. Titova. – K., 2001. – 26 s.

20. Uisimbaieva M. Proektna diialnist: teoretychni aspekty / M. Uisimbaieva // Vytoky pedahohichnoi maisternosti. Seriia : Pedahohichni nauky. 2014. Vyp. 13. S. 258. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2014_13_51.

21. Ukrainska mova yak inozemna : prymirna prohrama navchalnoi dystsypliny pidhotovky fakhivtsiv druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity. – Kyiv, 2017.

22. Ustymenko O. M. Typolohiia proektiv u navchanni inozemnykh mov / O. M. Ustymenko // Molodyi vchenyi – 2016. – № 2 (29) liutyi. – S. 347–352.

23. Tsymbal M. T. Tekhnolohiia proektnoi diialnosti v movnii pidhotovtsi inozemnykh studentiv tekhnichnykh VNZIV / M. T. Tsymbal // Zbirnyk naukovykh prats “Pedahohika ta psykholohiia”. – Kharkiv, 2015. – Vyp. 51–S. 114–122.

24. Chechui E. P. Metod proektiv yak odyn zi shliakhiv pidvyshchennia motyvatsii do vyvchennia nimetskoi movy / E. P. Chechui // Tavriiskyi visnyk osvity. – 2013. – № 3 (43) – S. 245–251.

25. Shtelmakh O. V. Metod proektiv u navchanni inozemnii movi studentiv nefilolohichnykh spetsialnostei pid chas pozaaudytornoi roboty [Tekst] / O. V. Shtelmakh //

Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii : naukovyi zhurnal / Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy, Sumskyi derzhavnyi universytet imeni A. S. Makarenka ; redkol.: A. A. Sbruieva, Dzh. Bishop, O. V. Yeremenko ta in. – Sumy : SumDPU imeni A. S. Makarenka, 2013. – № 6 (32). – S. 289–298.

Стаття надійшла до редакції 10.04.2019
прийнята до друку 22.04.2019

WORK ON VIDEO LIKE STUDENTS PROJECT ACTIVITY ON UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE CLASSES.

Olga Hrytsenko

Zaporizhzhia State Medical University,
Department of language training,
Stalevariv Street, 31-a, 69035, Zaporizhzhia, Ukraine,
+380672226693,
vosgoscx39001@gmail.com

The intensive introduction of the Ukrainian language as a foreign language in higher education institutions of the non-philological school requires updating and improving existing and developing new teaching methods. Scientists emphasize the need to attract new interactive, innovative teaching methods, as well as techniques that more effectively reveal the potential of the students, their intellectual, creative possibilities, increase motivation to learn, intensified cognitive activity and encouraged creative search and self-improvement.

Strengthening the role of independent work in the study of a foreign language means a fundamentally new approach to the learning process. An appeal to the method of projects in the organization of independent work of students turns it into virtually meaningful enthusiastic studies and discoveries of students who realize the use of the knowledge in practice.

After analyzing the scientific and methodological work, we became convinced that the use of the method of projects in a modern educational institution is appropriate, arguing that this is a multifunctional technology. Lingvodidaktika emphasizes the advantages of the project method, stressing the possibilities of this technology to activate, motivate, and organize an interesting independent work of students. The article is devoted to determining the possibilities of using the method of projects while teaching Ukrainian as a foreign language, in particular work on a video as the final product of individual work on discipline. In the exploration the terminology apparatus of the research was determined, the basic stages of work, requirements for the formulation of the topic of projects, criteria for evaluation, etc. were determined. This topic is also offered for the students of the I - III years who study in English.

Key words: project method, project activity, project, video.